

KD 5/6/1980

Den billige tilgivelse

Lærer ved Menighedsfakultetet KAI KJÆR-HANSEN, Ellebækvej 5, Lystrup, skriver:

Det er synd for det gode udtryk »den billige tilgivelse« – og den sag, det repræsenterer – at universitetslektor Sigfred Pedersen i KD d. 19.5. selv misbruger det, idet han i sine applikationer indfører nogle elementer, som er fremmede for de skriftord, han citerer. Applikationerne er relateret til de kirkelige polariseringstendenser, men kan også læses med et sideblik til den løbende debat om fortabelsen. Da jeg nærer den dybeste respekt for den faglige teologiske ekspertise hos Sigfred Pedersen, er det med ikke liden undren, at det kan konstateres, at han jonglerer og kombinerer, som han faktisk gør.

Havde Sigfred Pedersen videreudviklet temaet om »den billige tilgivelse« og gerne – om muligt – endnu stærkere advaret »fromme folk« om risikoen ved selv at blive lukket ude fra Guds rige, havde han ikke blot fået sagt noget væsentligt, men han havde også kunnet gøre det på en for en ekseget habil måde. For selv om det ikke havde gjort noget, delvov det ikke havde gjort noget, dersom det bare mellem linjerne var blevet forudsat, at der også blandt »fromme folk« findes i det mindste en vis grad af evangelisk selvkritik, kan kristne ikke nok advare andre kristne på dette punkt. Hvis Jesu talte om og undertiden imod sin samtidts religiøse ledere ikke blot skal have en historisk betydning for os, men også er relevant i vores forkyndelsessituation, er det klart, at sådanne afsnit primært skal læses som en advarsel til kirken og enkelte kristne, ikke mindst dets ledere.

Vi er ganske enkelt færdige som kristne, dersom vi har gjort os færdige med Guds tilgivelse af os og dset hermed snævert forbundne: vor tilgivelse af andre men-

nesker. Men Sigfred Pedersen går videre. I sin applikation bliver de, der ikke er rede til at tilgive andre lig med folk, som »mätte tale »dyre« ord om Guds forsoning og tilgivelse – for derefter at gå ud og skabe »gråd og tænders skæren« for deres skyldige søster eller broder«. Jeg skal ikke diskutere berettigelsen af disse generaliserende vendinger. Sulle det virkelig vise sig, at hensigten alene er at skabe »gråd og tænders skæren«, kan man ikke nok distancere sig herfra. Vigtigst er det imidlertid, at den nævnte identifikation er totalt forfæjlet.

Hos Jesus, dvs. sådan som han er præsenteret i evangelierne, hænger tingene mere sammen end som så. Det er videnskabeligt aldeles umulig at postulere, at en fortabelses-virkelighed ikke er integreret i evangeliernes helsides billede af Jesu forkyndelse. Han tilgiver og nedbryder skel, hvilket medfører nye skel, nemlig mellem ham og de mennesker, der ikke vil tage imod ham. Og i sin forkyndelse, som har tilgivelse for fortegn indgår kraftige advarsler mod dem, der ikke tager imod hans tilgiver. At forstå Jesus som en person, som ikke satte skel er en illusion, selv om han ønskede at alle skulle tage imod ham. I denne forbindelse er det ikke uvæsentlig, at Sigfred Pedersen undlader at give sine læsere den vigtige oplysning, at umiddelbart før det for hans argumentation så vigtige afsnit Matt. 18,21-35, tales desr i vv. 15-18 (20) om forholdet til en medkristen som synder. Jeg skal gerne medgive, at jeg ikke har patentløsning på, hvordan dette afsnit skal appliceres i vor kirkelige situation, men det viser, at tanken om at sætte skel ikke er så fjern fra Jesus, som det antydes af Sigfred Pedersen.

Konteksten viser videre, at Matthæus ikke har opfattet tingene så enkelt, som de præsenteres i Sigfred Pedersens artikel. Og i hvert fald er det ud fra en fagteologisk

bedømmelse yderst betænkeligt, at der skøjtes over et afsnit (Matt. 18,15-18), som både findes i den snævrere kontekst og desuden i sag svarer til problembehandlingen iøvrigt. Det ville ikke have gået upåtalte igennem i en stud. theol.s emnekreds, for nu i disse eksamenstider at være lidt spydig!

Hvad vigtigere er: Vil man idag ikke integrere advarsler imod synd, falske profeter, fortabelse eller at bygge sit liv på »sand« – for nu at alludere til Matt. 7, som illustrerende nok indeholder disse advarsler, samtidig med at kapitlet indledes med udsagnet: »Døm ikke, for at I ikke skal dømmes« – så har man på bekostning af det utvivlsomt positive, at der ikke sættes skel mellem mennesker opnået, at der sættes skel mellem Jesus og Jesus. Eller, hvis man vil redde Jesus: at der sættes skel mellem Jesus og evangelisterne, som videregiver en senere vrangforestilling. Den pris er for dyr!

Sigfred Pedersens artikel er betydningsfuld med deres ansatser til en teologi om den billige tilgivelse. Som argaument i den løbende debat om fortabelse, siger den også noget vigtigt til »fromme folk«, for som det rigtigt hævdes: »...den sikreste måde, hvorpå man naturødvendigt lukker sig selv ude fra Guds rige, er ved at søge at lukke dets til for andre«. Men den har intet væsentligt at sige om, hvordan vi integrerer og behandler Jesu advarsler om synd og falsk lære, som jo netop ofte er årsag til polariseringen i kristelige kredse. For lige så rigtigt det er, at man kan lukke sig selv ude fra Guds rige ved at lukke det for andre, lige så rigtigt er det ifølge evangelierne, at man kan forhindre mennesker i at komme ind i Guds rige – eller i at blive der – ved at tale ualvorligt, sorgløst eller direkte falskt om fundamentale bibelske sandheder, hvortil også hører en nærmere konkretisering af synd og fortabelse.